Η Κοίμησις της Θεοτόκου: «Επί σοι Χαίρει, Κεχαριτωμένη. Πάσα η κτίσις» (Φώτης Κόντογλου)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 14 Αυγούστου, 2012

«Ὡς ἐμψύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ ψαυέτω μηδαμῶς χεὶρ ἀμυήτων· χείλη δὲ πιστῶν τὴ Θεοτόκῳ ἀσιγήτως φωνὴν τοῦ ἀγγέλου ἀναμέλποντα, ἐν ἀγαλλιάσει βοάτω· Ὄντως ἀνωτέρα πάντων ὑπάρχεις, Παρθένε ἁγνή». «Ἐσένα ποὺ εἶσαι ζωντανὴ κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ, ἂς μὴ σὲ ἀγγίζει ὁλότελα χέρι ἄπιστο, ἀλλὰ χείλια πιστὰ ἂς ψάλλουνε δίχως νὰ σωπάσουνε τὴ φωνὴ τοῦ ἀγγέλου (ὁ ὑμνωδὸς θέλει νὰ πεῖ τὴ φωνὴ τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, ποὺ εἶπε «εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί») κι ἂς κράζουνε: «Ἀληθινά, εἶσαι ἀνώτερη ἀπ᾽ ὅλα Παρθένε ἁγνή».

Ἀλλοίμονο! Ἀμύητοι, ἄπιστοι, ἀκατάνυχτοι, εἴμαστε οἱ πιὸ πολλοὶ σήμερα, τώρα ποὺ ἔπρεπε νὰ προσπέσουμε μὲ δάκρυα καυτερὰ στὴν Παναγία καὶ νὰ ποῦμε μαζὶ μὲ τὸ Θεόδωρο Δούκα τὸ Λάσκαρη, ποὺ σύνθεσε μὲ συντριμένη καρδιὰ τὸν παρακλητικὸ κανόνα: «Ἐκύκλωσαν αἱ τοῦ βίου μὲ ζάλαι ὥσπερ μέλισσαι κηρίον, Παρθένε». «Σὰν τὰ μελίσσια ποὺ τριγυρίζουνε γύρω στὴν κερήθρα, ἔτσι κ᾽ ἐμένα μὲ ζώσανε οἱ ζαλάδες τῆς ζωῆς καὶ πέσανε ἀπάνω στὴν καρδιά μου καὶ τὴν κατατρυπᾶνε μὲ τὶς φαρμακερὲς σαγίτες τους. Ἄμποτε, Παναγιά μου, νὰ σὲ βρῶ βοηθό, νὰ μὲ γλύτωσεις ἀπὸ τὰ βάσανα». Μὰ ποιὸς ἀπό μας γυρεύει βοήθεια ἀπὸ τὴν Παναγία, ἀπὸ τὸν Χριστὸ κι᾽ ἀπὸ τοὺς ἁγίους; Γυρεύουμε βοήθεια ἀπὸ τὸ κάθε τί, παρεκτῶς ἀπὸ τὸ Θεό. Ἀλλὰ τί βοήθεια μποροῦνε νὰ δώσουνε στὸν ἄνθρωπο τὰ εἴδωλα τὰ λεγόμενα «ἐπιστήμη» καὶ «τέχνη»; Ὁ ἅγιος Ἰσαὰκ ὁ ἀναχωρητὴς λέγει: «Σ᾽ ὅλους τοὺς δρόμους ποὺ πορεύονται οἱ ἄνθρωποι σὲ τοῦτον τὸν κόσμο δὲν βρίσκουνε σὲ κανένα τὴν εἰρήνη, ὡς ποὺ να σιμώσουμε στὴν ἐλπίδα τοῦ Θεοῦ. Μὰ ἀλλοίμονο οἱ πιὸ πολλοὶ ἄνθρωποι εἶναι «οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα» ὅπως λέγει ὁ Παῦλος. Ὅποιος δὲν ἔχει τὴν πίστη μέσα στὴν καρδιά του, τί ἐλπίδα μπορεῖ νἄχει; Ὅπου ν᾽ ἀκουμπήσει ὅλα εἶναι σάπια. Γι᾽ αὐτὸ κι᾽ ὁ ὑμνογράφος ποὺ εἴπαμε, λέγει στὴν Παναγία: «Ἀπορήσας ἐκ πάντων, ὀδυνηρῶς κράζω σοι· πρόφθασον, θερμὴ προστασία, καὶ τὴν βοήθειαν δός μοι τῷ δούλῳ σου τῷ ταπεινῷ καὶ ἀθλίω». «Ὅλα, λέγει τὰ δοκίμασα, μὰ κανένα πράγμα δὲ μπόρεσε να μὲ ξαλαφρώσει. Γιὰ τοῦτο φωνάζω Ἐσένα μὲ θρῆνο πικρόν, καὶ λέγω: Πρόφταξε καὶ δόσε τὴ βοήθειά σου σὲ μένα τὸν ταπεινὸ κι᾽ ἄθλιο δοῦλο σου».

Ἡ Παναγία εἶναι ἡ ἐλπίδα τῶν ἀπελπισμένων, ἡ χαρὰ τῶν πικραμένων, τὸ ραβδὶ τῶν τυφλῶν, ἡ ἄγκυρα τῶν θαλασσοδαρμένων, ἡ μάνα τῶν ὀρφανεμένων. Ἡ θρησκεία τοῦ

Χριστοῦ εἶναι πονεμένη θρησκεία, ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς καρφώθηκε ἀπάνω στὸ ξύλο: κ᾽ ἡ μητέρα του ἡ Παναγία πέρασε κάθε λύπη σὲ τοῦτον τὸν κόσμο. Γι᾽ αὐτὸ καταφεύγουμε σὲ Κεῖνη ποὺ τὴν εἴπανε οἱ πατεράδες μας: «Καταφυγή», «Σκέπη τοῦ κόσμου», «Γοργοεπήκοο», «Γρηγοροῦσα», «Ὀξεία ἀντίληψη», «Ἐλεοῦσα», «Ὁδηγήτρια», «Παρηγορίτισσα» καὶ χίλια ἄλλα ὀνόματα, ποὺ δὲν βγήκανε ἔτσι ἁπλὰ ἀπὸ τὰ στόματα, ἀλλὰ ἀπὸ τὶς καρδιὲς ποὺ πιστεύανε καὶ ποὺ πονούσανε. Μονάχα στὴν Ἑλλάδα προσκυνιέται ἡ Παναγία μὲ τὸν πρεπούμενο τρόπο ἤγουν μὲ δάκρυα μὲ πόνο καὶ μὲ ταπεινὴ ἀγάπη. Γιατὶ ἡ Ἑλλάδα εἶναι τόπος πονεμένος, χαροκαμένος, βασανισμένος ἀπὸ κάθε λογῆς βάσανο. Κι᾽ ἀπὸ τούτη τὴν αἰτία τὸ ἔθνος μας στὰ σκληρὰ τὰ χρόνια βρίσκει παρηγοριὰ καὶ στήριγμα στὰ ἁγιασμένα μυστήρια της ὀρθόδοξης θρησκείας μας, καὶ παραπάνω ἀπὸ ὅλα στὸ Σταυρωμένο τὸ Χριστὸ καὶ στὴ χαροκαμένη μητέρα του, ποὺ πέρασε τὴν καρδιά της σπαθὶ δίκοπο. Σὲ ἄλλες χῶρες τραγουδᾶνε τὴν Παναγία μὲ τραγούδια κοσμικά, σὰν νἆναι καμιὰ φιληνάδα τους, μὰ ἐμεῖς τὴν ὑμνολογοῦμε μὲ κατάνυξη βαθειά, θαρρετὰ μὰ μὲ συστολή, μὲ ἀγάπη μὰ καὶ μὲ σέβας,σὰν μητέρα μας μὰ καὶ σὰν μητέρα τοῦ Θεοῦ μας. Ἀνοίγουμε τὴν καρδιά μας νὰ τὴ δεῖ τί ἔχει μέσα καὶ νὰ μᾶς συμπονέσει. Ἡ Παναγία εἶναι ἡ πικραμένη χαρὰ τῆς Ὀρθοδοξίας, «τὸ χαροποιὸν πένθος», «ἡ χαρμολύπη» μας, «ὁ ποταμὸς ὁ γλυκερὸς τοῦ ἐλέους», «ὁ χρυσοπλοκώτατος πύργος καὶ ἡ δωδεκάτειχος πόλις». Ἡ ὑμνωδία τῆς ἐκκλησίας μας εἶναι ἕνας παράδεισος, ἕνα μυστικὸ περιβόλι ποὺ μοσκοβολᾶ ἀπὸ λογῆς-λογῆς μυρίπνοα ἄνθη, καὶ τὰ πιὸ μυρουδικά, τὰ πιὸ ἐξαίσια, εἶναι ἀφιερωμένα στὴν Παναγία. Ὅλος ὁ κόσμος θλίβεται μαζί της καὶ μαζί της χαίρεται μὲ μία χαρὰ πνευματική: «Ἐπὶ Σοὶ χαίρει, Κεχαριτωμένη, πᾶσα ἡ κτίσις, ἀγγέλων τὸ σύστημα καὶ ἀνθρώπων τὸ γένος, ἡγιασμένε ναὲ καὶ παράδεισε λογικέ, παρθενικὸν καύχημα, ἐξ ἧς Θεὸς ἐσαρκώθη καὶ παιδίον γέγονεν ὁ πρὸ αἰώνων ὑπάρχων Θεὸς ἡμῶν». Ἀπορεῖς τί νὰ πρωτοδιαλέξεις ἀπ᾽ αὐτὴ τὴν ὑμνολογία τῆς Θεοτόκου! Θαρρεῖς πῶς ὁ ἀγέρας, τὰ βουνά, οἱ θάλασσες τῆς Ἑλλάδας, τὰ χωριὰ οἱ πολιτεῖες, γεμίσανε εὐωδία πνευματικὴ ἀπ᾽ αὐτὸ «τὸ χρυσοῦν θυμιατήριον», ἀπ᾽ αὐτὴ «τὴν μανναδόχον στάμνον ποὺ ἔχει μέσα «μύρον τὸ ἀκένωτον». Οἱ γυναῖκες μας εἶναι στολισμένες μὲ τόνομά της, τὰ βουνά μας, οἱ κάμποι, τὰ νησιά, τ᾽ ἀκροθαλάσσια εἶναι ἁγιασμένα ἀπὸ τὰ ξωκκλήσια της, τὰ καράβια μας ἔχουν γραμμένο ἀπάνω στὴ μάσκα καὶ στὴν πρύμη τὸ γλυκύτατο τόνομά της. Ἀληθινὰ στὴν Ἑλλάδα μας «ἐπὶ Σοὶ χαίρει, Κεχαριτωμένη, πᾶσα ἡ κτίσις», «Γιὰ Σένα, χαίρεται ὅλη ἡ πλάση. Σήμερα ποὺ κοιμήθηκες, θαρεῖς πὼς ἡ χαρὰ γίνηκε πιὸ μεγάλη, ἡ θλίψη ἄλλαξε σὲ ἀγαλλίαση, ἡ ἐλπίδα ζωήρεψε ἀντὶ νὰ ἀποσκιάσει καὶ πλημμύρησε τὶς καρδιές μας.

Σήμερα τ᾽ ἀγέρι φυσᾶ γλυκύτερα στὰ κουρασμένα πρόσωπά μας, τὰ δέντρα σὰν νὰ γενήκανε πιὸ χλωρά, τ᾽ αὐγουστιάτικο κύμα σὰν νὰ ἁρμενίζει πιὸ δροσερὸ μέσα στὸ πέλαγο καὶ ἀφρίζει φουσκωμένο ἀπὸ χαρὰ μεγάλη, τὸ κάθε τί πανηγυίζει κι᾽ ἀγάλλεται... Ὤ! Τί θάνατος λοιπὸν εἶναι αὐτός, ποὺ γέμισε τὴν οἰκουμένη καὶ τὶς καρδιές μας μὲ τὴ χαρὰ τῆς ἀθανασίας! Καὶ καλώτατα ψέλνει ὁ ὑμνωδὸς σήμερα: «Ἐν τῇ γεννήσει τὴν παρθενίαν ἐφύλαξας, ἐν τῇ κοιμήσει τὸν κόσμον οὐ κατέλιπες,

Θεοτόκε. Μετέστης πρὸς τὴν ζωήν, μήτηρ ὑπάρχουσα τῆς ζωῆς, καὶ ταῖς πρεσβείαις ταῖς σαῖς λυτρουμένη ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς ἡμῶν». Ἀληθινὰ λέγει καὶ σ᾽ ἕνα ἄλλο τροπάρι: «Τῇ ἀθανάτῳ σου κοιμήσει, Θεοτόκε, μῆτερ τῆς ζωῆς...».

Ἀλλὰ τὸ ξαναλέγω. Τί νὰ πεῖ κανένας πρῶτα καὶ τί ὕστερα, ἀπὸ τὰ τόσα πνευματικὰ ὑμνολογήματα ποὺ προσφέρανε οἱ ὀρθόδοξες καρδιὲς στὴν Παναγία, στὸ «Ῥόδον τὸ ἀμάραντον», ποὺ μοσκοβόλησε καὶ ἅγιασε τὴν καταβασανισμένη τὴν Ἑλλάδα! Τὴν ὑμνολογήσανε μὲ τὰ λόγια, μὲ τὴν ψαλμωδία, μὲ τὴ ζωγραφική, μὲ τὸ σκαλισμένο ξύλο, μὲ τ᾽ ἀσήμι, μὲ τὸ μάλαμα, μὲ τὸ κηρομάστιχο, μὲ κάθε τίμιο κι᾽ ἁγιασμένο πράγμα ποὺ μπορεῖ νὰ χρησιμέψει στὸν ἄνθρωπο γιὰ να μπορέσει να δείξει τὴν ἀγάπη του, τὸ σέβας του, τὴ χαρά του, τὴν πίκρα του, κι᾽ ὅτι ἄλλο ἁγνὸ αἴσθημα ἔχει μέσα στὰ φύλλα τῆς καρδιᾶς του. Τὸ νὰ πιάσει κανένας νὰ τὰ ἱστορήσει καταλεπτῶς, θὰ ἤτανε σὰν νάθελε να μετρήσει τὸν ἄμμο τῆς θάλασσας; Γιὰ τοῦτο ἀνθολογᾶμε λιγοστὰ λουλούδια ἀπὸ τῆς ὑμνωδίας τὸ ἁγιόκλημα «εἰς ὀσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς».

Πρῶτα ἀπ᾽ ὅλα ἂς μεταγράψουμε λίγα λόγια ἀπὸ τὶς Καταβασίες τοῦ Ἀκαθίστου ὕμνου «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», ποὺ εἶναι τὸ βυζαντινώτατο, ὅλη ἡ Κωνσταντιούπολη πνευματικὰ πανηγυρίζουσα. Στοχασθεῖτε καλὰ ἐκείνη τὴν ἐξαίσια γ΄ ᾠδὴ ποὺ λέγει: «Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους Θεοτόκε, ὡς ζῶσα καὶ ἄφθονος πηγή, θίασον συγκροτήσαντας πνευματικόν, στερέωσον καὶ ἐν τῇ θείᾳ δόξῃ σου στεφάνων δόξης ἀξίωσον».

Οὐράνια ἀπηχήματα!: «Τοὺς ὑμνολόγους σου, Θεοτόκε, ποὺ συγκροτήσανε ἕναν πνευματικὸ θίασο, στερέωσέ τους, Ἐσὺ ποὺ εἶσαι ζωντανὴ ὡς ἄφθονη πηγή. Καὶ μὲ τὴ θεία δόξα σου, ἀξίωσέ τους νὰ φορέσουνε τῆς δόξας τὰ στέφανα», Ἀμὴ ἡ θ΄ ᾠδὴ ποὺ λέγει: «Ἅπας γηγενὴς σκιρτάτω τῷ πνεύματι λαμπαδουχούμενος· πανηγυριζέτω δὲ ἀΰλων νόων φύσις, γεραίρουσα τὰ ἱερὰ θαυμάσια τῆς θεομήτορος, καὶ βοάτω, Χαίροις, παμμακάριστε Θεοτόκε, ἁγνή, ἀειπάρθενε». Ἀμὴ ἐκείνα τὰ πανηγυρικὰ αὐτόμελα ποὺ ψέλνουνε στὸν ἑσπερινὸ τῆς Κοιμήσεως, μὲ μέλος θριαμβευτικὸ καὶ μὲ πνευματικὴ μεγαλοπρέπεια! Ποιὸς χριστιανὸς Πίνδαρος τὰ σύνθεσε, Πίνδαρος ἁγιασμένος! «Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος! ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς ἐν μνημείῳ τίθεται, καὶ κλίμαξ πρὸς ουρανὸν ὁ τάφος γίνεται! Εὐφραίνου Γεθσημανή, τῆς Θεοτόκου τὸ ἅγιον τέμενος. Βοήσωμεν οἱ πιστοί, τὸν Γαβριὴλ κεκτημένοι ταξίαρχον: Κεχαριτωμένη, χαῖρε, μετά σου ὁ Κύριος, ὁ παρέχων τῷ κόσμῳ διὰ σοῦ τὸ μέγα ἔλεος». Ποταμὸς μέγας καὶ βουερὸς ἀναβρύζει καὶ μᾶς δροσίζει, καὶ πίνουνε νερὸ δροσερὸ ψυχὲς ξερὲς καὶ διψασμένες! Κύτταξε πάθος καὶ μεράκι ποὺ ξελοχίζει ἀπὸ καιγόμενη καρδιά! Ὁ ὑμνωδός, ἀντὶ νὰ κλάψει γιὰ τὴν Παναγία ποὺ εἶναι μπροστά του ξαπλωμένη ἀπάνω στὴν κλίνη της, τυλιγμένη μὲ τὸ μαφόρι της μὲ κλεισμένα τὰ μάτια της ποὺ δίνανε παρηγοριὰ στὴν ἀνθρωπότητα, μὲ σταυρωμένα τὰ ἄχραντα χέρια της, ποὺ βαστάξανε τὸν Χριστὸ καὶ τὸν ἀναθρέψανε, πεθαμένη σὰν τὸν κάθε ἄνθρωπο, ἀντὶς λέγω νὰ κλάψει, ἀφοῦ πρῶτα ἀπορεῖ πῶς ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς κείτεται

στὸ μνῆμα, μονομιᾶς κράζει μὲ δάκρυα στὰ μάτια, πλὴν δάκρυα χαρᾶς: «Εὐφραίνου Γεσθημανή, ποὺ ἔχεις θησαυρισμένο τὸ ἅγιο σκήνωμα τῆς Θεοτόκου». Κ᾽ ὕστερα στρέφει στοὺς χριστιανοὺς ποὺ εἶναι μέσα στὴν ἐκκλησία καὶ τοὺς λέγει μὲ τὸν ἴδιο πνευματικὸ οἶστρο. «Ἂς κράξουμε ὅλοι μαζὶ στὴν Παναγία, ἔχοντας γιὰ πρωτοψάλτη τὸν ἀρχάγγελο Γαβριήλ, ποὺ τὴ χαιρέτισε μὲ τὰ ἴδια λόγια κατὰ τὴ χαρούμενη, μέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ κι᾽ ἂς ποῦμε: «Κεχαριτωμένη, χαῖρε, μαζί σου εἶναι ὁ Κύριος, ποὺ δωρίζει στὸν κόσμο μὲ ἐσένα, τὸ μέγα ἔλεος». Θάνατος δὲν ὑπάρχει ἐδῶ πέρα ποῦ εἶναι ἡ μητέρα τῆς Ζωῆς; Κι᾽ οὔτε μοιρολόγια καὶ ξόδια θρηνητερά, παρὰ χαρὰ ἀνεκλάλητη, γάμος πνευματικός, τράπεζα ἁγιασμένη ποὺ ἔχει ἀπιθωμένον ἀπάνω της τὸν ἄρτο τῆς ζωῆς καὶ τὸ κρασὶ τῆς ἀθανασίας, καὶ πίνουνε οἱ χριστιανοὶ καὶ μεθᾶνε ἕνα μεθύσι ἅγιο, ἁγνό, ἄμωμο καὶ δὲν βρίσκονται πιὰ μπροστὰ σἕνα λείψανο ποὺ τὸ κηδεύουνε, ἀλλὰ βρίσκονται στὴ Ναζαρέτ, στό σπίτι τὸ χαρούμενο καὶ τὸ μοσκοβολημένο ἀπὸ τὴν παρθενικὴ εὐωδία τῆς Παναγίας, τότε ποὺ ἤτανε δεκάξη χρονῶν, κατὰ κείνη τὴν ἡμέρα πῴγινε ὁ Εὐαγγελισμός, καὶ κράζουνε γηθόσυνα οἱ λιγόζωοι οἱ ἄνθρωποι σὰ νάναι ἀθάνατοι, μαζὶ μὲ τὸν ἀρχάγγελο Γαβριήλ: «Κεχαριτωμένη, χαῖρε, μετὰ σοῦ ὁ Κύριος!» Ἡ Κοίμησις γίνεται Εὐαγγελισμός, ἡ θλίψη μεταλλάζεται σὲ χαρά!

Ναί, Δὲν ὑπάρχει ἀληθινὴ χαρά, παρὰ μονάχα στὸ Χριστὸ κι᾽ αὐτὴ ἡ χαρὰ εἶναι ἕνα ἀμάραντο λουλούδι, πῶχει τὴ ρίζα του στὸν πόνο. Οἱ ἄλλες οἱ χαρὲς εἶναι χαρὲς ψεύτικες, χωρὶς ρίζα. «Ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ, λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς. Ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημονεύει τῆς θλίψεως, διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. Καὶ ὑμεῖς οὖν λύπην μὲν νῦν ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ᾽ ὑμῶν». Τὰ μάτια μου εἶναι θολωμένα ἀπὸ τὰ δάκρυα τώρα ποὺ γράφω αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ μας. Αὐτὰ τὰ λίγα λόγια τὰ φύλαξε ἡ ἀνθρωπότητα στὴν καρδιά της καὶ μ᾽ αὐτὰ κλαίγει καὶ μ᾽ αὐτὰ χαίρεται. Αὐτὰ τὰ λόγια γενήκανε θεμέλιο τῆς Ὀρθοδοξίας, καὶ μεταλλαχτήκανε σὲ λογῆς-λογῆς ἁγιασμένα αἰσθήματα καὶ βγήκανε ἀπὸ τὶς καιόμενες καρδιὲς τῶν ἁγίων ἀνθρώτων καὶ εὐωδιάσανε τὸν κόσμο. Ἀπὸ τὸν ἕναν γινήκανε ὕμνοι, ἀπὸ τὸν ἄλλον εἰκονίσματα, σὲ ἄλλον γινήκανε προσευχή, σὲ ἄλλον ψαλμός, σὲ ἄλλον ἐκκλησιὰ μὲ κουμπέδες καὶ μὲ ἁγιατράπεζα, σὲ ἄλλον θυσία τοῦ μάταιου κόσμου καὶ βουβὴ κατάνυξη. Αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ σταθήκανε πηγὴ καὶ ἔμπνευση καὶ γιὰ τὸ θρηνητικὸ ἀηδόνι τῆς ἔρημος, θέλω νὰ πῶ γιὰ τὸν ἅγιο Ἰωάννη τῆς Κλίμακος, σὲ ὅσα ἔγραψε γιὰ τὸ «Χαροποιὸν πένθος»: «Ὅποιος κλαίγει, λέγει αὐτὸς ὁ ἅγιος, καὶ πικραίνεται γιὰ τὸν Θεό, ἐκεῖνος ἀξιώνεται νὰ δεῖ στὴν ψυχή του τὴν ουράνια καὶ θεία παρηγοριά. Κι᾽ αὐτὴ ἡ οὐράνια παρηγοριὰ εἶναι κάποια ἀνακούφιση καὶ θεϊκὴ ἀλάφρωση, ποὺ παρηγορᾶ τὴν πονεμένη καὶ πικραμένη ψυχή, ὁποῦ θλίβεται γιατὶ χωρίσθηκε ἀπὸ τὸν Θεὸ μὲ τὶς ἁμαρτίες της. Καὶ τούτη ἡ χαριτωμένη βοήθεια ἀλλάζει τὰ πονεμένα δάκρυα τῆς ψυχῆς, ποὺ εἶναι καταφαρμακωμένη, σὲ κάποια παρηγοριὰ θαυμαστή. Ὅποιος πορεύεται μ᾽ αὐτὴ τὴ λύπη τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς ἀκατάπαυστα γιορτάζει κάθε μέρα κι᾽ ἀγάλλεται ἡ ψυχή του. Τοῦτο τὸ ἅγιο καὶ θεάρεστο κλάψιμο εἶναι μία λύπη ἀλησμόνητη τῆς ψυχῆς, μιὰ

ὄρεξη πονεμένης καρδιᾶς, ποὺ γυρεύει μὲ μεγάλη θέρμη τὸν Θεὸ ὁποῦ τὸν ἐπιθυμὰ πάντα της. Κράτα λοιπὸν καλὰ τὴ χαριτωμένη καὶ τὴν ἥμερη καὶ τὴν ἅγια λύπη, ποὺ κάνει τὴν ψυχή σου να θλίβεται ἀντάμα καὶ νὰ χαίρεται. Ἐγώ, λογιάζοντας καλὰ τὴν ἐνέργεια τούτη τῆς ἅγιας κατάνυξης, ξεσταίνουμαι καὶ θαυμάζω, πὼς ἐτοῦτο ποὺ λέγεται κλάψιμο καὶ λύπη, καὶ ποὺ φαίνεται πολὺ πικρὸ κι᾽ ἀβάσταχτο, ἔχει μέσα του πλεγμένη καὶ σμιγμένη τὴ χαρά, καὶ τὴν εὐφροσύνη, ὅπως εἶναι σμιγμένο τὸ κερὶ μὲ τὸ μέλι στὴν μελόπητα. Καὶ σέρνει ἐκείνους ποὺ τὴν ἀξιωθήκανε μὲ πόθο μεγάλον καὶ μὲ πολλὴν ἀγάπη, καὶ φοβοῦνται νὰ μὴν τὴν χάσουνε, καὶ τὴν φυλάγουνε περισσότερο ἀπ᾽ ὅσο φυλάγουνε οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι τ᾽ ἀκριβὰ πετράδια καὶ τ᾽ ἀσημοχρύσαφα. Εἶναι μιὰ ἥμερη χαρὰ κ᾽ ἕνα θεϊκὸ χάρισμα μὲ τὸ ὁποῖο στολίζει ὁ Θεὸς τοὺς φίλους του, καὶ κάνει νὰ ἔχουνε μίαν ἀληθινὴ χαρὰ καὶ ὄρεξη γιὰ τὸν Θεό, ποῦναι συντροφιασμένη μὲ κάποια θεραπευτικὴ λύπη ὁποῦ δὲν ἔχει μέσα της καμιὰ σαρκικὴ ἀγάπη, παρὰ μονάχα μιὰ παρηγοριὰ ἀγγελικὴ καὶ οὐράνια, μὲ τὴν ὁποία παρηγορᾶ ὁ Θεὸς κρυφὰ ἐκείνους ποὺ συντρίβουνε μὲ πόνο καὶ μὲ ταπείνωση τὴν καρδιά τους». Ἄμποτε νὰ τὴν ἀξιωθοῦμε κ᾽ ἐμεῖς, μὲ τὴ χάρη τῆς Παναγίας ποὺ γιορτάζουμε σήμερα. Ἀμήν.

(Ἀπό τὸ περιοδικὸ «Ἑλληνικὴ Δημιουργία», τ. 37, 1949)

(Πηγή ηλ. κειμένου: nektarios.gr)